

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Monvmenta Paderbornensia

Ferdinand <II., Paderborn, Bischof>

Paderbornae, 1669

3. Varvs Et Arminio Stratvs Ab Hoste Iacet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11425

deritius. in chron. Lipp. *Stangevol.* lib. 1. annal. Varum cum exercitu hic cæsum tradidère; verùm etiam plurimi externi. *Cuspinian.* in Aug. *Lazjus.* l. 1. comment. reip. Rom. c. 8. *Lindenbroch.* in hist. Arminij. *Carion.* in chron. l. 3. *Pighius.* in Hercul. Prodicio. *Lipsius.* in Tacit. *Serrar.* l. 1. rer. Mogunt. *Althamerus.* in Tacit. de morib. Germ. *Broverus.* l. 1. annal. Trevir. *Ifac.* *Pontanus.* lib. 1. orig. Franc. c. 9. *Teschemach.* in chron. Cliviæ, Marchiæ, &c.

3. VARVS ET ARMINIO STRATVS AB HOSTE IACET. Tacit. lib. 1. an. *Sed Varus, fato & vi Arminij cecidit.* Cùm enim metueret, ne vivus in hostium potestatem veniret, sibi ipsi manus intulit. Dio lib. 56. *Ideo Varus aliique primores, jam acceptis vulneribus, cum metuerent, ne vel in hostium potestatem vivi venirent, vel ab infensissimo hoste interficerentur, sibi ipsi manus attulerunt.* Vellejus lib. 2. *Duci plus ad moriendum quàm ad pugnandum animi fuit, quippe paterni a vitique exempli successor se ipsum transfixit.* Tacit. 1. an. *Et cladis ejus superstites pugnam aut vincula elapsi, referebant, primum ubi vulnus Varo adactum, ubi infelici dextra & suo ictu mortem invenerit;* non sine causâ duram captivitatem, aut acerbam mortem à Germanis timuit, quibus adeò invisus, ut abditum mortui corpus effoderint, laceraverintque. Flor. lib. 4. c. 12. *Ipsius quoque consulis corpus, quod militum pietas humi abdiderat, effossum.* Vellejus lib. 2. *Vari corpus semiustum hostilis laceraverat feritas, caput ejus abscissum, latumque ad Maroboduum, & ab eo missum ad Casarem, gentilitij tamen tumuli sepultura honoratum est.* Qualis autem genere, ingenio, moribúsque fuerit, & quibus rebus tantum sui Germanorum odium incurrerit, Vellejus l. c. prodidit. *Varus Quintilius illustri magis, quàm nobili ortus familiâ, vir ingenio mitis,*
moribus

moribus quietus, otio magis castrorum, quàm bellica assuetus mi-
 litia, pecunia verò, quàm non contemptor, Syria, cui præfuerat,
 declaravit, quam pauper divitem ingressus, dives pauperem reli-
 quit. Cur illustri magis ob recentes magistratus & honores,
 quàm nobili sive antiqua familia ortum asserat, Carolus Pa-
 tinus de familijs Roman. admiratur; cum Livio teste. a. v.
 c. 350. M. Quinctilius Varus tribunus militum consulari po-
 testate, Dictator verò clavi fingendi causâ. a. v. c. 421. Cn.
 Quinctilius creati fuerint. Interim qualicumque loco natus
 fuerit, non poterant Germani avaritiam ejus, & imperandi
 modum tolerare. Dio l. c. *Vbi autem Quinctilius Varus Ger-
 mania post administratam Syriam præfectus rebus ibi gubernandis
 susceptis imperare, pecuniâsque uti à subditis exigere, Germani
 ejus inceptum non tulerunt, primoribus ipsorum amissum princi-
 patum desiderantibus, vulgo consuetam rerum rationem peregri-
 na dominationi anteferente. Oderant præterea libidinem ac
 superbiam. Flor. l. 4. c. 12. Quippe Germani victi magis, quàm
 domiti erant, morésque nostros magis, quàm arma induerant sub
 Imperatore Druso. Postquam verò ille defunctus, Vari Quincti-
 lij libidinem ac superbiam, haud secùs, quàm sævitiam odisse cœ-
 perunt. His ille moribus & vitijs causam bello præbuit; in-
 fidijs verò & cladi occasionem dedit falsa ejus de Germanis
 opinio, socordia, & militum dissipatio. Vellejus l. c. *Is cum
 exercitui, qui erat in Germaniâ præfesset, concepit esse homines, qui
 nihil præter vocem haberent hominum; quique gladijs domari non
 poterant, posse jure mulceri. At illi, in summam socordiam per-
 duxère Quinctilium, usque eò, ut se prætorem Urbanum in foro
 jus dicere, non in medijs Germania finibus exercitui præesse crede-
 ret. Flor. l. c. Ausus ille agere conventum; & in castris se di-
 rexerat, quasi violentiam barbarorum & lictoris virgis, & præ-
 conis**

conis voce posset inhibere. Dio. l. c. Ibi summâ in pace ac amicitia erga eum viventes, in hanc eum opinionem adduxere, quasi possent absque militum operâ in servitute contineri. Igitur Varus neque milites, quod in hostico fieri debet, uno loco continuit. Præcipue verò securitas, & nimia fiducia in eo arguitur. Flor. l. c. Tanta erat pacis fiducia, ut ne prædicta quidem, & prodita, per Segesten unum principum, conjuratione commoveretur. Itaque improvidum, & nihil tale metuentem, improvisò adorti, quum ille (O securitas!) ad tribunal citaret, undique invadunt. Vell. l. c. Id Varo per virum ejus gentis fidelem, clarique nominis Segesten indicatur, negat itaque se credere, spemque benevolentia ex merito aestimare, nec diutius post primum indicem secundo relictus est locus. Dio. l. c. Iam fidente rebus Varo, ac nihil tale expectante; ac non modo fidem omnem ijs, qui rem, ut erat, suspicantes, eum, ut caveret sibi, monebant, abrogante, sed etiam objurgante eos, quòd frustra sibi timerent, ac illos in invidiam vocarent, repente ex composito quidam ex longinquis Germani insurgunt. Hinc illæ Segestis apud Tacit. l. an. querelæ: Ego raptorem filia mea Arminium apud Varum, qui tum exercitui præsidebat, reum feci, dilatus segnitia ducis, quia parum præsidij in legibus erat, ut me & Arminium, & conscios vinciret, flagitavi: testis illa nox, mihi utinam potius novissima! quæ secuta sunt, desleri magis, quàm defendi possunt. Orta vel aucta hujusmodi fiducia ex convivij, & assiduâ consuetudine cum Arminio & Sigimero. Dio. l. c. Erant inter eos, qui conspiraverant, & belli, quod tum conflagratur, præcipui Arminius & Sigimerus, semper cum Varo conversantes, sæpiusque convivantes. Defuit demum consilium. Vellejus. lib. c. Ex quo apparet, Varum sanè gravem & bonæ voluntatis virum, magis Imperatoris defectum consilio, quàm virtute destitutum militum, se magnificentissimumque perdidisse exerci-

tuum.

rum. Vnde Tiberius proximo anno in Germaniam missus, cum animadverteret, *Varianam* cladem temeritate & negligentia ducis accidisse, nihil non de consilij sententia egit; semper aliam sui arbitrij, contentusque se uno, tunc, prater consuetudinem, cum pluribus de ratione belli communicavit; curam quoque solito exactiorem prestavit. Suetonius. in Tib. c. 18. Sed etsi culpa Vari ignominiosa clades contigerit; mansit tamen manetque in pluribus locis celebribus memoria nominis ejus: nam *Varisberg*, vulgo *Forstenberg*, nobilium Virginum Collegium in Clivia, *Varimontem*, Pighius in Hercule Prodicio; *Varburgum*, in signe ditionis Paderbornensis oppidum, *Variburgum* Serrar. lib. 3. rerum Mogunt. notat. 29. ad vitam S. Bonifacij, interpretantur. Nec minori ratione sunt qui putent, *Varenholtum* in comitatu Lippiensi; in dicecesi Monasteriensi *Varendorpium* urbem, & *Varlariam* Præmonstratense cœnobium à Varo appellari, atque illud *Varipagum*, hoc *Vari castra* significare.

4. ET ARMINIO, de quo dissimili plane Varo Vellejus. *Tum juvenis genere nobilis, manu fortis, sensu celer, ultra barbarum promptus ingenio, nomine Arminius Sigimeri principis gentis ejus filius, ardorem animi vultu oculisque præferens, assiduus militia nostræ prioris comes, & jam civitatis Romanæ jus equestræque consecutus gradum, segnitia ducis in occasionem sceleris usus est, haud imprudenter speculatus, neminem celerius opprimi, quam qui nihil timeret, & frequentissimum initium esse calamitatis securitatem. Primò igitur paucos, mox plures in societatem consilij recipit; opprimi posse Romanos & dicit, & persuadet, decretis facta jungit, & tempus insidiarum constituit.* Sunt qui ad Arminium nostrum ex militia Romanâ, in quâ

D

ductos